

Republika Hrvatska
Općinski sud u Požegi
Sv. Florijana 2, Požega

Poslovni broj: P-343/2023-19

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Požegi, po sucu Anamariji Kovačević Turac, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Marije Varga iz Vidovaca, Stjepana Radića 4, OIB: 04046614364, zastupane po punomoćniku Velimiru Galiću, odvjetniku u Požegi, protiv tuženika Erste&Steiermärkische banka d.d., OIB: 23057039320, Jadranski trg 3a, Rijeka, zastupani po punomoćniku Odvjetničko društvo Hanžeković & partneri iz Zagreba, radi isplate, nakon glavne rasprave održane 1. travnja 2026. u nazočnosti tužiteljice osobno uz punomoćnika, 15. svibnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se, da su ništetne odredbe članka 1. 7. Ugovora o kreditu broj 5103235548, koji je pok. suprug tužiteljice, Marije Varga, OIB: 04046614364, iz Vidovca, S. Radića 4, (Ivan Varga, Vidovci, S. Radića 4), zaključio sa tuženikom, Erste&Steiermarkische bank d.d., OIB: 23057039320, Rijeka, Jadranski trg 3a, dana, 06.11. 2006.godine, koje glase:

„IZNOS KREDITA „Članak 1.

=61,200,00 Eura protuvrijednost obračunato po srednjem tečaju Banke na dan puštanja u tečaj.

7.NAČIN OTPLATE

Otplata kredita je u 140 mjesečnih anuiteta nakon puštanja kredita u tečaj. Kredit dospijeva na naplatu svakog prvog u mjesecu.

VALUTNA KLAUZULA

Povrat obveza iz ovog kredita obračunati će se po srednjem tečaju Banke za CHF na dan odobrenja žiro računa Banke“.

II. Nalaže se tuženiku, Erste&Steiermarkische bank d.d. OIB: 23057039320, Rijeka, Jadranski trg 3a, da tužiteljici, Marija Varga, OIB: 04046614364, Vidovci, S. Radića 4, sa osnovu stečenog bez pravne osnove, isplati 14.110,14 EUR, sa zakonskom zateznom kamatom po eskontnoj stopi HNB uvećanoj za 5 postotnih poena, tekućom od 29.11.2011 godine, a od 1.kolovoza 2015 godine, do isplate po prosječnoj kamatnoj stopi na stanje kredita odobrenih za razdoblje dulje godine dana nefinancijskim

trgovačkim društvima izračunatoj za referetno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023 godine, pa do isplate, po stopi zateznih kamata koje se određuju za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3 % poena, a sve to u roku od 15 dana, pod prijetnjom ovrhe i to na dolje navedene iznose kako slijedi:

- za iznos od 2,21 EUR sa z.z.kamatom počevši od 01.04.2008.g.do ispl
- za iznos od 25,26 EUR sa z.z.kamatom počevši od 01.11.2008.g.do ispl
- za iznos od 0,25 EUR sa z.z.kamatom počevši od 01.12.2008.g.do ispl
- za iznos od 29,86 EUR sa z.z.kamatom počevši od 01.01.2009 g.do ispl.
- za iznos od 31,74 EUR sa z.z.kamatom počevši od 01.02.2009 g.do ispl
- za iznos od 33,63 EUR sa z.z.kamatom počevši od 01.03.2009 g.do ispl.
- za iznos od 27,98 EUR sa z.z.kamatom počevši od 01.04.2009 g.do ispl.
- za iznos od 27,59 EUR sa z.z.kamatom počevši od 01.05.2009 g.do ispl.
- za iznos od 21,41 EUR sa z.z.kamatom počevši od 01.06.2009 g.do ispl.
- za iznos od 14,17 EUR sa z.z.kamatom počevši od 01.07.2009 g.do ispl.
- za iznos od 17,15 EUR sa z.z.kamatom počevši od 01.08.2009 g.do ispl.
- za iznos od 22,40 EUR sa z.z.kamatom počevši od 01.09.2009 g.do ispl.
- za iznos od 17,29 EUR sa z.z.kamatom počevši od 01.10.2009 g.do ispl.
- za iznos od 16,73 EUR sa z.z.kamatom počevši od 01.11.2009 g.do ispl.
- za iznos od 21,12 EUR sa z.z.kamatom počevši od 05.12.2009 g.do ispl.
- za iznos od 33,02 EUR sa z.z.kamatom počevši od 28.01.2010 g.do ispl.
- za iznos od 34,47 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.02.2010 g.do ispl
- za iznos od 33,42 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.03.2010 g.do ispl.
- za iznos od 40,22 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.04.2010 g.do ispl.
- za iznos od 50,48 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.05.2010 g.do ispl.
- za iznos od 51,58 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.06.2010 g.do ispl.
- za iznos od 69,12 EUR sa z.z.kamatom počevši od 16.07.2010 g.do ispl.
- za iznos od 67,43 EUR sa z.z.kamatom počevši od 16.08.2010 g.do ispl.
- za iznos od 92,27 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.09.2010 g.do ispl.
- za iznos od 76,59 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.10.2010 g.do ispl.
- za iznos od 79,79 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.11.2010 g.do ispl.
- za iznos od 98,58 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.12.2010 g.do ispl.
- za iznos od 106,92 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.01.2011 g.do ispl.
- za iznos od 94,11 EUR sa z.z.kamatom počevši od 16.02.2011 g.do ispl.
- za iznos od 104,50 EUR sa z.z.kamatom počevši od 16.03.2011 g do ispl.
- za iznos od 94,01 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.04.2011 g do ispl.
- za iznos od 111,08 EUR sa z.z.kamatom počevši od 13.05.2011 g do ispl.
- za iznos od 129,74 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.06.2011 g.do ispl.
- za iznos od 158,25 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.07.2011 g.do ispl.
- za iznos od 193,80 EUR sa z.z.kamatom počevši od 16.08.2011g.do ispl.
- za iznos od 142,56 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.09.2011 g.do ispl.
- za iznos od 128,99 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.10.2011 g.do ispl.
- za iznos od 127,88 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.11.2011 g.do ispl.
- za iznos od 130,56 EUR sa z.z.kamatom počevši od 13.12.2011 g.do ispl.
- za iznos od 142,94 EUR sa z.z.kamatom počevši od 13.01.2012 g.do ispl.
- za iznos od 147,70 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.02.2012 g.do ispl.
- za iznos od 142,52 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.03.2012 g.do ispl.
- za iznos od 142,37 EUR sa z.z.kamatom počevši od 13.04.2012.g.do ispl.

-za iznos od 146,43 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.05.2012 g.do ispl.
-za iznos od 148,77 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.06.2012 g.do ispl.
-za iznos od 143,78 EUR sa z.z.kamatom počevši od 13.07.2012 g.do ispl.
-za iznos od 141,86 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.08.2012 g.do ispl.
-za iznos od 132,92 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.09.2012 g.do ispl.
-za iznos od 141,48 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.10.2012 g.do ispl.
-za iznos od 145,48 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.11.2012 g.do ispl.
-za iznos od 142,65 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.12.2012 g.do ispl.
-za iznos od 138,88 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.01.2013 g.do ispl.
-za iznos od 135,24 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.02.2013 g.do ispl.
-za iznos od 136,07 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.03.2013 g.do ispl.
-za iznos od 145,25 EUR sa z.z.kamatom počevši od 15.04.2013 g.do ispl.
-za iznos od 131,00 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.05.2013 g.do ispl.
-za iznos od 129,30 EUR sa z.z.kamatom počevši od 13.06.2013 g.do ispl.
-za iznos od 129,30 EUR sa z.z.kamatom počevši od 12.07.2013 g.do ispl.
-za iznos od 130,74 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.08.2013 g.do ispl.
-za iznos od 133,84 EUR sa z.z.kamatom počevši od 12.09.2013 g.do ispl.
-za iznos od 138,04 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.10.2013.g.do ispl.
-za iznos od 139,55 EUR sa z.z.kamatom počevši od 13.11.2013.g.do ispl.
-za iznos od 145,11 EUR sa z.z.kamatom počevši od 13.12.2013 g.do ispl.
-za iznos od 139,24 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.01.2014.g.do ispl.
-za iznos od 146,51 EUR sa z.z.kamatom počevši od 18.02.2014 g-do ispl.
-za iznos od 148,38 EUR sa z.z.kamatom počevši od 12.03.2014.g.do ispl.
-za iznos od 146,52 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.04.2014.g.do ispl.
-za iznos od 140,98 EUR sa z.z.kamatom počevši od 13.05.2014.g.do ispl.
-za iznos od 143,02 EUR sa z.z.kamatom počevši od 12.06.2014.g.do ispl.
-za iznos od 146,83 EUR sa z.z.kamatom počevši od 14.07.2014 g.do ispl.
-za iznos od 148,82 EUR sa z.z.kamatom počevši od 13.08.2014 g.do ispl.
-za iznos od 149,10 EUR sa z.z.kamatom počevši od 12.09.2014 g.do ispl.
-za iznos od 156,73 EUR sa z.z.kamatom počevši od 24.11.2014 g.do ispl.
-za iznos od 156,72 EUR sa z.z.kamatom počevši od 27.11.2014 g.do ispl.
-za iznos od 156,76 EUR sa z.z.kamatom počevši od 08.12.2014 g.do ispl.
-za iznos od 156,64 EUR sa z.z.kamatom počevši od 05.01.2015 g.do ispl.
-za iznos od 157,51 EUR sa z.z.kamatom počevši od 05.02.2015.g.do ispl.
-za iznos od 6.107,00 EUR sa z.z.kamatom počevši od 27.02.2015.g.do ispl
te naknadi parnični trošak tužiteljici u iznosu od 3.837,50 eura, sve to u roku od 15 dana pod prijetnjom ovrhe.

III Utvrđuje se da ne postoji tražbina tuženika prema tužiteljici koja iznosi 236,78 eura zajedno sa zateznim kamatama tekućim na iznose od:

- kn 17,52/€ 2,33 od 02.01.2007. pa do isplate;
- kn 40,20/€ 5,34 od 02.02.2007. pa do isplate;
- kn 29,67/€ 3,94 od 02.03.2007. pa do isplate;
- kn 35,82/€ 4,75 od 02.04.2007. pa do isplate;
- kn 93,23/€ 12,37 od 02.05.2007. pa do isplate;
- kn 107,34/€ 14,25 od 02.06.2007. pa do isplate;
- kn 125,95/€ 16,72 od 02.07.2007. pa do isplate;
- kn 125,81/€ 16,70 od 02.08.2007. pa do isplate;
- kn 100,32/€ 13,31 od 02.09.2007. pa do isplate;
- kn 138,25/€ 18,35 od 02.10.2007. pa do isplate;

- kn 139,18/€ 18,47 od 02.11.2007. pa do isplate;
- kn 112,57/€ 14,94 od 02.12.2007. pa do isplate;
- kn 115,48/€ 15,33 od 02.01.2008. pa do isplate;
- kn 58,47/€ 7,76 od 02.02.2008. pa do isplate;
- kn 20,66/€ 2,74 od 02.03.2008. pa do isplate;
- kn 70,92/€ 9,41 od 02.05.2008. pa do isplate;
- kn 95,25/€ 12,64 od 02.06.2008. pa do isplate;
- kn 68,67/€ 9,11 od 02.07.2008. pa do isplate;
- kn 121,64/€ 16,14 od 02.08.2008. pa do isplate;
- kn 109,73/€ 14,56 od 02.09.2008. pa do isplate;
- kn 57,41/€ 7,62 od 02.10.2008. pa do isplate;

i to do dana 31.12.2007. godine po stopi koju određuje članak 1. Uredbe o visini stope zatezne kamate, a od 01.01.2008. do isplate s kamatama po stopi propisanoj čl. 29. stv. 2. Zakona o obveznim odnosima, koja se do 31.07.2015. koja se određuje za svako polugodište u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, uvećane za pet postotnih poena, a od dana 01.08.2015. godine do 31.2.2022. godine, po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 01.01.2023. do 19.12.2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, te od 20.12.2023. do isplate za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

IV Odbija se tuženikov prigovor radi prebijanja kao neosnovan.

r i j e š i o j e

Odbija se tuženikov prigovor mjesne nenadležnosti Općinskog suda u Požegi.

Obrazloženje

1. Tužiteljica je podnijela tužbu protiv tuženika u kojoj navodi da je pokojni muž tužiteljice sa tuženikom dana 06.11.2006.godine zaključio Ugovor o kreditu, broj 5103235548, te su stranke zatim, tako sačinjenu privatnu ispravu, podnijeli na potvrdu kod Javnog bilježnika Ante Brekala, na rok vraćanja od 144 mjesečnih anuiteta. Na osnovu tog ugovora, pokojni suprug tužiteljice je od tuženika ishodio kredit u kunsnoj protuvrijednosti od 61.200,00 CHF, obračunato po srednjem tečaju Banke na puštanja kredita u tečaj. Tužiteljica je tuženiku otplatila kredit u cijelosti.

1.1. Tužiteljica ističe da je njen pokojni suprug Ivan Varga sklopio predmetni ugovor te pri tome pristao i na opće akte tuženika a bez toga da se s istima zaista upoznao i razumio ih. Tuženik niti na jedan način nije tužitelja upoznao sa svojim općim aktima kao niti posljedicama tj. obavezama koje iz istih za tužitelja proizlaze, već naprotiv, službenik banke je samo tužitelju dao ugovor na potpis. Tuženik je na ovakav način

povrijedio interese i prava tužitelja kao potrošača zaključivši sa istim predmetni ugovor o kreditu koristeći u istom ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, na način da je u istom ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica CHF, a da prije zaključenja, te u vrijeme zaključenja tog ugovora tuženik nije kao trgovac tuženika kao potrošača u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time tuženik kao i druge banke u Republici Hrvatskoj postupao suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj: 96/13) i to čl. 81; 82 i 90, a od kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008., te je također postupio protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj: 79/8, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09) i to čl. 96 i 97, te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

1.2. Navedeno je potvrđeno presudom i rješenjem Vrhovnog suda RH od dana 3. rujna 2019. posl. br. Rev 2221/2018-11 gdje je nesporno zaključeno da su banke, a tako i sam tuženik, u navedenom razdoblju povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita koristeći u njima nepoštene i ništetne odredbe ugovaranjem valute uz koju je vezana glavnica CHF (valutna klauzula), a da se o tome nije pojedinačno pregovaralo. Obzirom na gore navedeno, nesporno je da su ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli iz ugovora zaključenog između tužitelja i 2¹ Fiksni tečaj konverzije 7,53450 4 Poslovni broj: ----- tuženika ništetne, a sve temeljem gore navedene presude. U tom smislu nesporno je da su tužitelj i tuženik predmetni ugovor sklopili u spornom razdoblju od 01.04.2004. godine do 31.12.2008. godine, obzirom je isti sklopljen 4.12.2007. godine. Nadalje se ističe da se sukladno presudi VSRH posl. br. Rev 2245/17-2 na individualne restitucijske zahtjeve primjenjuje opći zastarni rok od 5 godina te se pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača prekida zastara te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe.

1.3. Tužitelj navodi da je tuženik takvim postupanjem, a na način kako je to određeno u glavi 2 i 4 Ugovora o kreditu, doveo do nesrazmjera u pravima i obvezama, do nejednakosti u pravima i obvezama tj. nije postupao savjesno i pošteno i konkretan ugovor je jednu ugovornu stranu doveo do egzistencijalnih problema i narušavanja životnog standarda, što je suprotno moralu društva, te zasigurno to nije bila prava volja tužitelja u trenutku zaključenja ugovora. Tako postupanje tužene suprotno je načelu ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu, načelu savjesnosti i poštenja, te uz neodredivost promjenjive kamatne stope, što je u ukupnosti dovelo do nejednakosti u pravima i obvezama ugovornih strana, velikog povećanja rata kredita tužitelja što je itekako dovoljan razlog za utvrđenje tih odredbi ugovora o kreditu ništetnima. Također je u glavi 4. kamatna stopa Ugovora o kreditu utvrđeno da se tužitelj neosnovano i nezakonito obvezuje platiti kamatu tuženiku po kamatnoj stopi koja je promjenjiva u skladu sa odlukom o kamatni stopama tužene. Ovakvim određivanjem kamate tuženik uopće nije ugovorio parametre i fiksni dio kamate te razdoblja promjene kamatnih stopa u skladu s odredbama čl. 11 a st.5 Zakon o potrošačkom kreditu, pa je takvim postupanjem tuženik počinio prekršaj opisan čl. 26.at.1., podstavak 28. Zakona o potrošačkom kreditiranju. Tužitelj podsjeća da je Zakonom o obveznim odnosima u čl. 3 određeno da sudionici ugovornog odnosa moraju biti ravnopravni, a čl. 4 da se sudionici tog ugovaranja moraju pridržavati načela savjesnosti i poštenja, stoga

jednostrana promjena ugovorenih obveza svakako ne spada u obvezno pravni odnos, niti je takav način određivanja obveza utemeljen na načelu savjesnosti i poštenja

1.4. Stoga predlaže da sud utvrdi ništetnima odredbe čl. 1. i 7. Ugovora koji je tužitelj zaključio sa tuženikom i isplati novčani iznos od 4.903,56 eura kuna zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od dospijeća svakog pojedinog iznosa pa do isplate.

2. U odgovoru na tužbu tuženik je prije upuštanja u raspravljanje uložio prigovor mjesne nadležnosti ovoga suda navodeći da je odredbom čl. 16. Ugovora o kreditu broj 5103235548 od dana 6. studenog 2006. godine (dalje u tekstu: Ugovor o kreditu) za slučaj spora ugovorena nadležnost suda u mjestu sjedišta. Time su ugovorne strane, ovdje parnične stranke, ugovorom potvrdile zakonske odredbe o općemjesnoj nadležnosti za tuženika, i to odredbe čl. 46. i 48. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 dalje u tekstu: ZPP). Dakle, sud čija je nadležnost sporazumno određena i sud čija je nadležnost za suđenje ustanovljena zakonom su istovjetni, pa je za suđenje u ovoj stvari nedvojbeno mjesno nadležan Općinski sud u Rijeci.

2.1. Tužitelj u predmetnoj tužbi zahtijeva utvrđenje ništetnosti dijela odredbi Ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu te s osnove ništetnosti navedene odredbe zahtijeva isplatu iznosa od € 4.903,56 / kn 36.945,87 zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim na pojedinačne iznose do isplate. Tuženik u cijelosti spori osnovanost i visinu tužbenih zahtjeva tužitelja i to s više osnova

2.2. Tuženik prije svega ističe da tužitelj nije aktivno legitimiran zahtijevati sve navodne pretplate, koje su vršene po ovom kreditu. Naime, iz rješenja o nasljeđivanju koje prileži spisu razvidno je da istim nije utvrđeno da predmetni ugovor o kreditu čini ostavinsku imovinu iza pok. korisnika kredita (prednika tužitelja), niti da bi tražbina iz ugovora o kreditu rješenjem o nasljeđivanju prešla na tužitelja. Osim toga, tužitelj nije niti dokazao da je vršio uplate u razdoblju od ugovaranja kredita pa sve do smrti korisnika kredita u rujna 2014. godine, stoga, bi tužitelj eventualno mogao potraživati navodno preplaćene iznose, koje je sam vršio, kada bi uopće zahtjev za isplatu tužitelja bio osnovan, a što se osporava u cijelosti. Stoga, tuženik ističe (sve i da naslovni sud u pogledu navodne ništetnosti prihvati takav stav tužitelja, a što se osporava u cijelosti) kako tužitelju nije pravno dopušteno niti je moguće potraživati povrat navodno preplaćenih iznosa po predmetnom kreditu, budući uplate nisu vršene od samo strane tužitelja. Slijedom navedenog, razvidno je kako ne postoji pravni interes tužitelja za podnošenjem ove tužbe, tj. kako ne postoji aktivna legitimacija za podnošenje ove tužbe i tužbenih zahtjeva. Stoga se predlaže sudu zbog navedenog nedostatka odbaciti tužbu u cijelosti, podredno odbiti tužbu i sve postavljene tužbene zahtjeve i naložiti tužitelju da tuženiku naknadi trošak ovog postupka.

2.3. Tuženik ističe prigovor zastare iz razloga što je cjeloukupno potraživanje tužitelja u zastari. Na zahtjev tužitelja za isplatu ima se primijeniti trogodišnji zastarni rok imajući u vidu plaćanja koja je tužitelj vršio po uvećanim anuitetima i to sve u smislu odredbe

čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača (u daljnjem tekstu: ZZP) u svezi odredbe čl. 230. Zakona o obveznim odnosima (dalje u tekstu: ZOO). Odredbom čl. 118. ZPP-a propisano je da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 106. stavka 1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz članka 106. stavka 1. ovoga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika. Dakle, zakonodavac je tu jasno predvidio da se u postupcima koje potrošači osobno pokrenu radi o postupcima o naknadi štete, pa se u tom smislu ima primijeniti trogodišnji zastarni rok propisan odredbama ZOO-a. Stoga, tuženik ističe da ZZP jasno određuje pravni osnov tužbenih zahtjeva za isplatu, koje bi potrošači kao tužitelji s osnove presude donesene u kolektivnom sporu isticali protiv tuženika u pojedinačnim sporovima, a to je naknada štete koja bi potrošačima bila prouzročena kroz primjenu nepoštene ugovorne odredbe. Stoga, cijeneći okolnost da je predmetna tužba podnesena dana 2. kolovoza 2023. godine, to tuženik ističe kako je prošlo više od tri godine od plaćanja koja je tužitelj vršio, pa se stoga ima smatrati kako je cjelokupno potraživanje tužitelja u zastari.

2.4. Odredba članka 3. stavka 1. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj: 96/2003, dalje u tekstu: ZZP) određuje da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Dakle, za status potrošača moraju biti kumulativno ispunjena dva uvjeta: 1. da se radi o fizičkoj osobi i 2. da ona sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu s ciljem koji nije u s u svrhu njene poslovne djelatnosti, već u osobne nekomercijalne svrhe. Ujedno tuženik ističe da se status potrošača ne presumira, već je u svakom konkretnom slučaju potrebno utvrditi je li fizička osoba za privatne svrhe sklopila ugovor, pri čemu je tada teret dokaza te činjenice na tužitelju. Da je u svakom pojedinačnom predmetu potrebno utvrditi i dokazati status potrošača proizlazi i iz recentne sudske prakse drugostupanjskog suda.

2.5. Dana 17. rujna 2019. godine objavljena je odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 3. rujna 2019. godine, posl.br. Rev 2221/18, a kojom odlukom je potvrđena odluka Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl. br. PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018. godine u dijelu kojim se utvrđuje da su Banke (pa tako i tuženik) povrijedile kolektivne interese potrošača ugovarajući valutu uz koju je vezana glavnica švicarski franak. Tuženik prije svega ističe da smatra da su obje gore navedene odluke nepravilne i nezakonite. Navedeno potvrđuju i odluke Suda EU u predmetima C-81/19 (NG OH c/a SC Banca Transilvania SA) od 9. srpnja 2020. i C-243/20 (DP, SG c/a Trapeza Peiraios AE) od 21. prosinca 2021. iz kojih proizlazi da je ugovorna odredba o valutnoj klauzuli isključena od ispitivanja poštenosti/nepoštenosti iz razloga što je ista odraz zakonske odredbe čl. 22. Zakona o obveznim odnosima. Dakle, ugovorna odredba o valutnoj klauzuli u ovopredmetnom ugovoru odraz je dispozitivne zakonske odredbe članka 22. Zakona o obveznim odnosima te je stoga sukladno mišljenju Suda EU izraženom u odlukama C-81/19 i C-243/20 isključena od ispitivanja poštenosti/nepoštenosti, čak i ako se o navedenoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo. Tuženik stoga ističe se da je odredba o valutnoj klauzuli u CHF-u bila

razumljiva tužitelja te je bio svjestan ekonomskih posljedica ugovaranja takve odredbe. Također, VSRH u cit. odluci nije iznio nikakve nove okolnosti što se tiče navodnih povreda učinjenih s aspekta kolektivne zaštite, odnosno samo se pozvao na utvrđenja VTS-a iz pobijane odluke. S tim u vezi tuženik ističe da je sam VTS (a kako je to potvrđeno i odlukom VSRH-a) istaknuo kako njegovi zaključci u postupku kolektivne zaštite nisu primjenjivi na pojedinačne postupke, budući da je on samo ocjenjivao okolnosti koje su postojale u tzv. predugovornoj fazi (reklame i oglasi), a ne u fazi pojedinačnih pregovora i kako se, stoga, u pojedinačnim postupcima moraju uzeti u obzir informacije koje su potrošačima bile na raspolaganju prije, prilikom i za vrijeme sklapanja ugovora o kreditu. Slijedom svega navedenog, ukoliko bi naslovni sud smatrao da je ipak potrebno utvrditi okolnosti informiranosti tužitelja kao potrošača, tj. informacija koje su mu bile na raspolaganju prije, prilikom i za vrijeme sklapanja ugovora o kreditu, kao što to proizlazi iz odluka VTS-a i VSRH-a tuženik se očituje kako slijedi. Nastavno na gore navedeno, u ovom postupku tuženik predlaže utvrditi da li je u fazi pregovaranja oko sklapanja predmetnog ugovora o kreditu i samog sklapanja ugovora tužitelj bio odgovarajuće informiran glede valute za koju se veže glavnica kredita odnosno da li je banka upozorila tužitelja kao budućeg korisnika kredita na posljedice porasta vrijednosti strane valute (švicarskog franka) za njegove kreditne obveze. Tuženik ukazuje na recentnu odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske (dalje u tekstu: USRH) posl. br. U-III-5458/2021 od dana 30. lipnja 2022. godine. Tuženik ističe kako su tužitelju bile dostupne sve informacije prije, prilikom i za vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu na takav način da je mogao shvatiti ekonomske posljedice ugovaranja kredita u kojem se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak. Proizlazi kako je postojalo sasvim dovoljno informacija temeljem kojih bi tužitelj mogao razumjeti ekonomske posljedice ugovaranja valutne klauzule vezane uz švicarski franak odnosno po stajalištu tuženika tužitelj je itekako bio obaviješten o riziku intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak. Nadalje, i u razgovoru sa službenicima banke tužitelju je bilo u dovoljnoj mjeri pojašnjeno značenje ugovaranja odredbe kojom se glavnica kredita veže uz valutu švicarski franak. Tuženik također ističe kako tužena niti je ostvarila, niti može ostvariti ekstra profit na tečajnim razlikama jer je i sama zadužena u CHF te tako trpi isti tečajni rizik u CHF. Tome govori u prilog i činjenica da banka ne bi smjela imati obvezu u devizi, a potraživanje u kunama. Bilo kakvo odstupanje stvara valutni rizik koji si Banka ne može priuštiti. Odnosno, primjera radi, otplatom duga od strane korisnika kredita u iznosu od 100 CHF, banka podmiruje svoju obvezu u iznosu od 100 CHF prema svojem vjerovniku. Naravno, tuženik je imao na stotine različitih kredita vezanih uz CHF, a financirani su iz stotina različitih izvora u CHF, različite ročnosti u odnosu na pojedinačne plasmane klijentima. Samim time tijekom perioda otplate moguće da se Banci otvori devizna pozicija, ali zbog valutnog rizika tuženik ju uvijek zatvarao, pri čemu je iz podataka koji se dostavljaju razvidno u kojoj mjeri je bila otvorena devizna pozicija tuženika. Odnos obveza i potraživanja u stranim valutama u bankarskom poslovanju strogo je reguliran i kontroliran od strane Hrvatske Narodne Banke (dalje HNB) koja je, svojom Odlukom o ograničavanju izloženosti kreditnih institucija valutnom riziku ("Narodne novine", broj: 38/2010 i 62/2011) u čl. 8. propisala da je kreditna institucija dužna krajem svakoga dana uskladiti svoju ukupnu otvorenu deviznu poziciju (razliku između potraživanja i obveza u pojedinoj valuti). Upravo iz

toga razloga banka vodi konzervativnu politiku izloženosti valutnom riziku te sukladno tome poštujući gore navedenu Odluku HNB-a, kao i limit iz odluke, Banka ne može i ne smije kredite uz CHF valutnu klauzulu financirati iz kunkskih izvora već isključivo iz CHF izvora. Plasmani Banke denominirani u CHF-u su pokriveni adekvatnim obvezama Banke u istoj toj valuti u skladu sa svim pozitivnim propisima. To je razvidno i iz dopisa HNB-a od 10. lipnja 2013. godine, a iz kojeg jasno proizlaze i sljedeće dvije činjenice: - promjena tečaja kune prema bilo kojoj valuti ne može bitno utjecati na financijski rezultat kreditnih institucija (strana 2. dopisa HNB-a) - banke su imale uredno evidentiranu obvezu u CHF (str. 3. dopisa HNB-a) - tuženik se vodio izrazito konzervativnim pristupom po pitanju otvorenosti svoje devizne pozicije. Dakle iz svega nesporno proizlazi da je i Banka imala obveze u CHF-u te da stoga nije imala niti ima bilo kakve namjere usmjerene ka ostvarivanju ekstra profita. U slučaju kada bi se valutna klauzula utvrdila ništetnom kako to predlaže tužitelj, to nikako ne bi značilo da Banka gubi navodno stečeni ekstra profit, nego štoviše da ona kao kreditor snosi izravan gubitak na tečajnim razlikama jer ona i dalje i sama ima kreditnu obvezu prema svojim vjerovnicama. Tužitelj je, kao i svi potrošači, bio dovoljno informiran i bio je svjestan da postoji određeni rizik prilikom podizanja kredita u kojima se glavnica kredita veže za stranu valutu, pa tako i za švicarski franak. Tuženik nadalje smatra da bilo koje podizanje kredita u bilo kojoj valuti per se predstavlja rizik, osobito iz razloga što valute ovise o kretanjima na svjetskoj ekonomiji i nijedna osoba ne može utjecati na eventualne promjene u tom pogledu. Ne samo da je tužitelju kao prosječnom i razboritom potrošaču to jasno, po stajalištu tuženika, to je svakoj osobi jasno. Neživotno je i nelogično da tužitelj nije znao za rizik. Osim toga, donošenje odluke o kreditnom zaduženju predstavlja značajnu obvezu, prvenstveno novčanu, te se takva odluka zasigurno ne može temeljiti samo na reklami bez opširnog prikupljanja daljnjih obavijesti kako kod Banke tako i općenito, a takve obavijesti je Banka stavila na raspolaganje svakom klijentu pa tako i tužitelju kako je ranije opisano. Svakoj osobi, a ne samo tužitelju, trebalo je biti jasno da sklapa ugovor o dugoročnom kreditu i da se tijekom tako dugog vremenskog razdoblja ne može očekivati da će takav ugovor proizvoditi jednake ekonomske učinke prilikom sklapanja i prilikom konačne otplate kredita. Isto tako, svakoj razumnoj osobi, pa tako i tužitelju je jasno da se svjetska ekonomija bazira na slobodnom tržištu i da se prilike u društvu ekonomske i druge mijenjaju pa tako i tečaj valuta. Slijedom navedenog ne može se smatrati da bi odredba ugovora kojom se glavnica kredita veže uz valutu švicarski franak bila nepoštena, jer sukladno pravilima pravne logike i duhu zaštite potrošača ista ne predstavlja nerazumljivu odredbu. Naime, navedena odredba je jasna, lako uočljiva i razumljiva, a tužitelju kao prosječno opreznom i pažljivom potrošaču nije moglo ostati nepoznato da je tečaj kune u odnosu na CHF podložan promjenama.

2.6. Tužitelj predmetnom tužbom pored zahtjeva za isplatu na temelju navodne pretplate po osnovi ništetnih ugovornih odredbi, zahtjeva da naslovni sud naloži tuženiku isplatu zakonskih zateznih kamata koje teku od uplate svakog navodno preplaćenog mjesečnog iznosa. Iz tužbe i postavljenog tužbenog zahtjeva razvidno je da se u konkretnom slučaju radi o restitucijskom zahtjevu tužitelja na ime stečenog bez osnove prema nepoštenom stjecatelju, a sve samo na temelju presude iz kolektivnog spora. Kolektivni spor budući da nije predviđen odredbom čl. 241. ZOO niti bilo kojom

drugom odredbom drugog zakona koja regulira prekid postupka, ne utječe na činjenicu da je potraživanje koje tužitelj potražuje ovom tužbom u trenutku podnošenja ove tužbe već zastarjelo. Podredno i opreza radi te pod uvjetom da naslovni sud smatra iz bilo kojeg razloga kako navodno potraživanje tužitelja nije zastarjelo, što tuženik smatra neosnovanim, tuženik ističe kako u tom slučaju tužitelj nije ovlašten potraživati zakonske zatezne kamate od plaćanja svakog anuiteta, nego sljedeći dan od pravomoćnosti presuda kojom je pružena kolektivna zaštita.

2.7. Pored svega gore navedenog, ukoliko sud iz bilo kojeg razloga utvrdi ništetnom pobijanu odredbu o valutnoj klauzuli, a što tuženik osporava u cijelosti, tada tuženik ističe prigovor radi prebijanja svoje tražbine s osnove potplaćenih i povlaštenih anuiteta u iznosu od kn 1.784,09 odnosno EUR 236,79 (kada je tečaj CHF bio niži od početnog tečaja) sa zakonskim zateznim kamatama koje teku na pojedinačne iznose kakao je navedeno u odgovoru na tužbu. Također se sudu predlaže konstitutivnom odlukom izvršiti prijeboj tražbine tuženika s tražbinom tužitelja. Tuženik zadržava pravo naknadno korigirati prigovor radi prebijanja, do zaključenja glavne rasprave u ovoj stvari. Ukoliko bi tužitelj osporavao visinu postavljenog prigovora radi prijeboja, tuženik predlaže provođenje financijskog vještačenja.

2.8. Slijedom svega navedenog, tuženik predlaže naslovnom sudu da odbije tužbene zahtjeve tužitelja kao neosnovane te naloži tužitelju da naknadi tuženiku troškove ovoga postupka.

3. U dokaznom postupku sud je izvršio uvid u ugovor o kreditu broj 2402006-103126210/51404627-5103235548 od 6.11.2006., rješenje o nasljeđivanju iza pok. Varga Ivana, otplatnu tablicu, sporazum o osiguranju novčane tražbine zasnivanju založnog prava na nekretnini 6.11.2006., pregled prometa po partiji kredita za razdoblje od 20.11.2006. do 9.3.2015., pisani nalaz i mišljenje knjigovodstveno financijskog vještaka Filipa Tolića od 28.4.2025. te ostale priloge i podneske spisu. Nadalje je saslušao tužiteljicu Mariju Varga osobno u svrhu dokazivanja.

4. U postupku je sporna nadležnost ovoga suda, osnovanost i visina tužbenog zahtjeva, aktivna legitimacija tužiteljice, zastara potraživanja, te tijekom zakonske zatezne kamate.

5. U odnosu na istaknuti prigovor mjesne nadležnosti Općinskog suda u Požegi, sud ovaj prigovor ne nalazi osnovanim iz razloga kako slijedi.

5.1. Naime, tuženik je prigovorio mjesnoj nadležnosti Općinskog suda u Požegi zbog sporazumno ugovorene mjesne nadležnosti suda u sjedištu banke u čl. 16 predmetnog Ugovora o kreditu i da Zakon o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/1991 - 89/2014, dalje u tekstu kao: „ZPP“). Navodi da su time ugovorne strane, ovdje parnične stranke, ugovorom potvrdile zakonske odredbe o općemjesnoj nadležnosti za tuženika, i to odredbe čl. 46. i 48. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 dalje u tekstu: ZPP). Dakle, sud čija je

nadležnost sporazumno određena i sud čija je nadležnost za suđenje ustanovljena zakonom su istovjetni, pa je za suđenje u ovoj stvari nedvojbeno mjesno nadležan Općinski sud u Rijeci.

5.2. Uvidom u predmetni Ugovor o kreditu od 6.11.2006. utvrđeno je da je ugovoreno u čl. 14 da za sve sporove iz toga ugovora ugovaraju mjesnu nadležnost suda prema sjedištu banke. Isto tako proizlazi da su tužitelj i tuženik sklopili Ugovor o kreditu, a koji ugovor predstavlja potrošački ugovor, te se za mjesnu nadležnost stoga primjenjuju odredbe Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine", broj: 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 09/15, 78/15, 102/15, 52/16).

5.3. Prema odredbi čl. 19.I st.1. Zakona o potrošačkom kreditiranju, u sporovima koji nastanu u vezi s ugovorom o kreditu potrošač može pokrenuti postupak protiv druge ugovorne strane bilo pred sudovima države u kojoj druga ugovorna strana ima sjedište ili neovisno o sjedištu druge ugovorne strane, pred sudovima mjesta gdje potrošač ima prebivalište.

5.4. Imajući u vidu da je ugovor zaključen 6.11.2006. imaju se primijeniti i odredbe Zakona o zaštiti potrošača – dalje ZZP iz 2003. godine ("Narodne novine", broj: 96/03). Prema odredbi čl. 81 st. 1. i 2. ZZP-a ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formiranog standardnog ugovora trgovca. Odredbom čl. 83. ZZP-a propisano je da prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena, uzimat će se u obzir narav robe ili usluge koja predstavlja predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe kao i neki drugi ugovor koji, s obzirom na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor. Idućom odredbu sadrži i čl. 96. ZZP-a ("Narodne novine", broj: 79/07, 125/07 i 75/09.) kao i čl. 49. ZZP-a ("Narodne novine", broj: 41/14, 110/15, 14/19), a navedeni zakoni usklađeni su s Direktivom Vijeća EEZ br. 97/13 od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima.

5.5. O prorogacijskoj klauzuli (o mjesnoj nadležnosti) u korist registriranog sjedišta banke je zauzeo stav i Vrhovni sud Republike Hrvatske na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanog online 5. studenog 2020., Zaključak poslovni broj: Su IV-308/2020, na način da je istakao da je to klauzula o kojoj se nije posebno pregovaralo, a ista je ništena ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, imajući u vidu vrijednost predmeta spora, udaljenost između prebivališta tužitelja (potrošača) i sjedišta tuženika (banke), mogućnost dolaska na sud (u mjeri da taj trošak i način dolaska stranku odvraća od bilo kakvog prigovora ili pravnog lijeka ili tužbe), općimovno stanje potrošača i druge bitne okolnosti.

5.6. U konkretnom slučaju Ugovor o kreditu je sklopljen na unaprijed formuliranom obrascu. Stoga se ima smatrati da na ugovornu odredbu o mjesnoj nadležnosti, a koja je bila unaprijed formulirana od strane prednika tuženika, tužitelj nije imao nikakav utjecaj na njen sadržaj. Na tužitelja kao potrošača se primjenjuju odredbe ZZP-a, a prema kojima pravna posljedica takovih ugovornih odredbi propisana je čl. 87. st. 1. ZZP-a ("Narodne novine", broj: 96/03) odnosno čl. 102 st. 1. ZZP-a ("Narodne novine", broj: 79/07) kojom je određeno da je nepoštena ugovorna odredba ništetna.

5.7. Stoga, mišljenje je suda, a uzimajući u obzir da je spor pokrenut radi ostvarivanja prava tužitelja iz potrošačkog Ugovora, kao i okolnosti prilikom sklapanja Ugovora, da odredba o ugovorenoj mjesnoj nadležnosti predstavlja nepoštenu ugovornu odredbu, a obzirom na to da se radi o odredbi o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, i koja je sastavljena od strane prednika tuženika, a sve sa svrhom da se nadležnost za sve sporove iz ugovora povjeri sudu svoga sjedišta, a time si ostvari pogodnost i bitno manje troškove, dok istodobno tužitelj ne prebiva u mjestu sjedišta tuženika i takva odredba je za njega otegotna obzirom na udaljenost između mjesta prebivališta tužitelja i sjedišta tuženika i uzrokuje znatnu procesnu neravnotežu između stranaka. Zbog svega iznesenog sud smatra da među strankama nije bila sklopljena valjana prorogacijska klauzula u smislu odredbe čl. 70 st. 1-4 Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07 – Odluka US RH, 84/08, 96/08 – Odluka US RH, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19.) Na tužiteljicu se u pogledu mjesne nadležnosti primjenjuju odredbe Zakona o potrošačkom kreditiranju kojim je propisana izberiva mjesna nadležnost između ostalog i prema mjestu gdje potrošač ima prebivalište.

5.8. Budući da tužiteljica ima prijavljeno prebivalište u Vidovcima za koje područje je nadležan Općinski sud u Požegi (što je utvrđeno i uvidom u Jedinostveni registar osoba MUP-a Republike Hrvatske) to je za postupanje u ovoj tužbi mjesno nadležan Općinski sud u Požegi.

6. Nakon provedenog dokaznog postupka, analizirajući dokaze sukladno čl. 8. Zakona o parničnom postupku, ("Narodne novine" broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22 - dalje: ZPP) sud je zaključio da je tužbeni zahtjev konačno uređen podneskom od 4.5.2025. osnovan.

7. Nesporno je da su pravni prednik tužiteljice i tuženik sklopili ugovor o kreditu broj 5103235548 dana 06.11.2006.godine. Na osnovi tog ugovora pravni prednik tužiteljice je kod tuženika ishodio kredit u iznosu od 61.200,00 CHF u protuvrijednosti u kunama. U čl. 1. ugovora stranke su ugovorile da je iznos kredita 61.200,00 CHF protuvrijednost u kunama obračunato po srednjem tečaju Banke na dan puštanja u tečaj, a u čl. 7. da je otplata kredita u 140 mjesečnih anuiteta nakon puštanja kredita u tečaj, a povrat obveza iz ovog kredita obračunat će se po srednjem tečaju Banke za CHF na dan odobrenja žiro računa Banke.

8. Da je tužiteljica pravni slijednik Varga Ivana koji je zaključio predmetni ugovor o kreditu kao dužnik, razvidno je iz rješenja o nasljeđivanju javnog bilježnika Ante

Brekala iz Požege, br. O 647/14 od 10. studenog 2014. Sud smatra da je tužiteljica aktivno legitimirana u ovom postupku obzirom je pravi slijednik tužitelja koji je ugovorna strana, a plaćanja po predmetnom ugovoru o kreditu su vršena u ime i za račun tužiteljice odnosno njenog pravnog prednika i kao takva evidentirana.

9. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu br. P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. utvrđeno je da je tuženik u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008., koja povreda traje i nadalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita, tako što je u potrošačkim ugovorima o kreditima koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja ugovorene obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke, a o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i ugovorom utvrdilo egzaktnu parametre i metoda izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovorenih strana, utemeljenu na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača pa je time tuženik postupio suprotno odredbama Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o obveznim odnosima.

9.1. Istom presudom utvrđeno je da je tuženik u razdoblju od 1. lipnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istim ništetne i nepoštene odredbe na način da je ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirao o svim bitnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time isti postupio suprotno odredbama Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o obveznim odnosima.

9.2. Visoki trgovački sud Republike Hrvatske je 14. lipnja 2018. donio presudu broj PŽ 6632/2017 kojom je odbijena, između ostalog i žalba ovdje tuženog protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. u dijelu koji se odnosi na povredu kolektivnih interesa i prava potrošača za ugovorenu valutu uz koju je vezana glavnica švicarski franak (valutna klauzula). Vrhovni sud Republike Hrvatske je presudom broj Rev-2221/2018-4 od 3. rujna 2019. odbio kao neosnovanu reviziju, između ostalih i reviziju ovdje tuženika, protiv navedene presude Visokog trgovačkog suda RH u tom dijelu.

10. Naprijed navedeni postupak, predstavlja kolektivni postupak, a sukladno odredbi čl. 502.c ZPP-a, pravomoćna presuda u kolektivnom sudskom postupku obvezuje prvostupanjske sudove koji u pojedinačnim parnicama sude povodom zahtjeva potrošača radi zaštite prava čija je povreda utvrđena u kolektivnom sporu.

10.1. Prema odredbi čl. 502.a. st. 1. ZPP-a, udruge, tijela, ustanove ili druge organizacije koje su osnovane u skladu sa zakonom, koje se u sklopu svoje registrirane ili propisom određene djelatnosti bave zaštitom zakonom utvrđenih kolektivnih interesa i prava građana, mogu, kad je takvo ovlaštenje posebnim zakonom izrijekom predviđeno i uz uvjete utvrđene tim zakonom, podnijeti tužbu (tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava) protiv fizičke ili pravne osobe koja obavljanjem određene djelatnosti ili općenito radom, postupanjem, uključujući i propuštanjem, teže povređuje

ili ozbiljno ugrožava takve kolektivne interese i prava. prema odredbi čl. 502.c. ZPP-a, fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a. st. 1. toga Zakona, da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozivati.

11. Dakle, odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača u smislu postojanje povrede propisa zaštite potrošača obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač pokrene radi naknade štete ili isplate koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

12. Kako je sud u ovoj parnici vezan za utvrđenja u parnici vođenoj povodom kolektivne tužbe, odnosno za utvrđenja u parnici br. PŽ-1401/2012 od 4. srpnja 2013. potvrđenoj presudom Visokog trgovačkog suda br. PŽ-6632/2017 u odnosu na valutnu klauzulu, to je dakle ništava odredba čl.1. i čl.7. predmetnog Ugovora u kojem članku je upravo ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica CHF.

13. Naime, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u presudi broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018., između ostaloga je naveo da su tužene banke propustile potrošačima objasniti pravo značenje švicarskog franka kao "sigurne valute", propustili su istinito informirati da je ta valuta sigurno ulaganje za banke, a ne korisnike kredita, pri čemu su banke kao visoko specijalizirane novčarske ustanove čiji predmet poslovanja je novac kojeg plasiraju potrošačima, u trenutku sklapanja ugovora, dakle kao stručne osobe to znale ili morale znati za razliku potrošača koji isto nije znao. Prosječnom potrošaču odredbe ugovora u kojima se glavnica veže uz valutu švicarski franak, iako mu je sam pojam valutne klauzule u osnovi jasan tako da zna da glavnica kredita kojeg otplaćuje ovisi o tečaju švicarskog franka u odnosu na kunu, nisu razumljive, pa je banka, odnosno u konkretnom slučaju tuženik bio dužan maksimalno odgovorno pristupiti svakom pojedinom potrošaču, pa tako i tužitelju pomoći da se u okviru zakonom dozvoljenih mogućnosti koristi uslugama banke, ali ne na svoju štetu.

13.1. Odredbom čl. 81. st. 1. i 2. Zakona o zaštiti potrošača iz 2003, te čl. 96. Zakona o zaštiti potrošača iz 2007 propisano je kako se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, te se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, pogotovo ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca, što je ovdje slučaj, te je posljedica takve nepoštene odredbe ništetnost iste.

14. Prema čl. 3. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj: 96/03.) koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja ugovora potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti, dok je trgovac svaka osoba koja nudi ili sklapa pravne poslove, odnosno nastupa na tržištu u okviru svog zanimanja, ili svoje djelatnosti.

15. Čl. 2. Direktive br. 93/13 od 5. travnja 2013. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima određeno je da je potrošač svaka fizička osoba koja u ugovorima obuhvaćenim ovom Direktivom nastupa za potrebe izvan okvira svojeg obrta, poduzeća i profesije, dok je prodavatelj (robe) ili pružatelj (usluge) svaka fizička ili pravna osoba koja u ugovorima obuhvaćenim ovom Direktivom nastupa u okviru svojeg obrta, poduzeća i profesije, bez obzira na to je li u javnom ili privatnom vlasništvu.

16. Sud je na okolnosti sklapanja ugovora saslušao tužiteljicu i iz njenog iskaza zaključio da se u konkretnoj pravnoj stvari radi o potrošačkom ugovoru koji je prani prednik tužiteljice zaključilo kao fizička osoba koja je sklopila ugovor u svrhe koje nisu namijenjene njenoj poslovnoj ili poduzetničkoj djelatnosti.

16.1. Marija Varga je iskazala da je njen suprug Varga Ivan umro 2014. godine, a u vrijeme zaključenja ugovora o kreditu 2006. godine bio je u mirovini kao hrvatski branitelj. Prije umirovljenja je radio u APP-u kao kondukter, dakle srednja stručna sprema. Niti ona niti njen suprug u vrijeme zaključenja ugovora o kreditu nisu imali nikakav obrt niti obavljali kakvu poslovnu aktivnost. Sredstva kredita su utrošena za zatvaranje ranijih kredita i adaptaciju kuće. Radi se o obiteljskoj kući u kojoj su živjeli i koju nisu iznajmljivali. Ona nije bila sa suprugom kada je pregovarao odnosno zaključivao ugovor o kreditu sa tuženikom tako da ne zna da li je suprug informiran o posljedicama i rizičnosti tečaja u valuti CHF te da li je mogao pregovarati o pojedinim odredbama kredita, samo je rekao da kredit s valutnom klauzulom u CHF povoljan i da će uspjeti zatvoriti ranije kredite. Ona je kredit potpisala kao sudužnik ali nije čitala, samo je izašla s posla jer ju je muž zvao da potpiše.

17. Sud cijeni da je iskaz tužiteljice istinit, osobito jer je iskazala i okolnosti koje joj ne idu u prilog- da nije pročitala ugovor prilikom potpisivanja. Iz obrazloženja pravomoćne presude iz kolektivnog spora proizlazi da na temelju dostupnih informacija potrošači nisu mogli razumjeti i predvidjeti ekonomske posljedice koje za njih proizlaze iz predloženih ugovornih odredaba, kojima se glavnica veže uz valutu švicarski franak, informirano se odlučiti o sklapanju ili nesklapanju ugovora s takvim odredbama. Međutim tužene banke nisu na transparentan način informirale potrošače da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak neusporedivo veći u odnosu na isti u valutnoj klauzuli vezanoj uz EUR i kod ove odredbe vrijedi presumpcija da se o njoj nije pregovaralo, jer suprotno tuženik nije dokazao. Okolnost da tužiteljica nije pročitala ugovor nije od utjecaja na odluku suda u ovom sporu jer ova okolnost ne umanjuje činjenicu da su sporne odredbe ugovora o kreditu bile unaprijed formulirane od strane trgovca i da tužiteljica kao potrošač nije imala utjecaj na njihov sadržaj, dakle radi se o odredbama unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Osim toga tužiteljica je ugovor potpisala kao sudužnik, a postupak je pokrenula kao pravni sljednik pokojnog supruga.

18. Tako je sud imajući u vidu citirane odluke i izvedene dokaze utvrdio da se u konkretnoj pravnoj stvari radi o potrošačkom ugovoru čija je odredba kojom je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica CHF- ništetna. Pri tome, riječ je o djelomičnoj ništetnosti koja za sobom ne povlači i ništetnost cijelog ugovora.

19. Odredbom čl. 1111. st. 1., 2. i 3. ZOO-a, propisano je da kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u

nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi. Pod prijelazom imovine razumijeva se i stjecanje koristi izvršenom radnjom. Obaveza vraćanja, odnosno nadoknade vrijednosti nastaje i kad se nešto primi s obzirom na osnovu koja se nije ostvarila ili koja je kasnije otpala. Odredbom čl. 1115. ZOO-a, propisano je da kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

20. Stoga je sud mišljenja da je tuženik dužan vratiti tužiteljici ono što je na temelju ništetnih odredbi od nje naplatio i primio, jer je tako naplaćeni novčani iznos tuženik stekao bez osnove, u smislu odredbe čl. 1111. ZOO-a.

21. Visinu tužbenog zahtjeva sud je utvrdio temeljem nalaza i mišljenja knjigovodstveno-financijskog vještaka Filipa Tolića koji nalaz ocjenjuje stručnim i objektivnim.

21.1. Imenovani vještak je u nalazu i mišljenju od 28.4.2025. u tablici 3. je sačinio izračun razlike na okolnost razlike u tečaju CHF. Navedene razlika se očituje u razlici između plaćenih anuiteta u kn i početnog anuiteta u kn (Pregled prometa po partiji kredita 5103235548 za razdoblje 28.06.2005. do 09.03.2015.). Tužiteljica je na dan 27.02.2015. god. (prijevremena otplata kredita) više platila iznos od 106.312,66 kuna ili 14.110,14 eur, kao razliku tečaja za CHF kojeg je tužena primjenjivala prilikom plaćanja svakog anuiteta u kunama, naspram tečaja za CHF na dan isplate (korištenja) kredita, a sve kako sam prikazao u Tablici 3. (po mjesecima i ukupno). Do navedenog iznosa je došao da je od kunske protuvrijednosti anuiteta na dan plaćanja oduzeo kunski iznos anuiteta po tečaju na dan isplate kredita (mjesečni anuitet 3.044,28 kn). U tablici 4. je sačinio specifikacija ukupne pretplate u tečaju CHF (više plaćeno po mjesecima i ukupno).

22. Tužiteljica niti tuženik nisu imali primjedbi na nalaz sudskog vještaka, odnosno tuženik nije prigovorio matematičkom izračunu ali osporava osnovu potraživanja.

23. Tužiteljica je podneskom od 4.5.2025. uredila tužbeni zahtjev na način da ga je uskladila sa nalazom vještaka te uz deklaratorni zahtjev za utvrđenjem ništetnosti čl. 1. i 7. Ugovora, postavlja zahtjev za isplatom iznosa od 14.110,14 eura na osnovi stečenog bez osnove, a sud je dopustio preinaku tužbenog zahtjeva povećanjem tužbenog zahtjeva jer je to svrsishodno za konačno rješavanje odnosa među strankama, a tužitelj nije mogao specificirati tužbeni zahtjev bez provođenja stručnog knjigovodstveno-financijskog vještačenja.

24. Tuženik je u podnesku kojim se očitovao na nalaz i mišljenje vještaka specificirao prigovor radi prijeboja svoje tražbine s osnove potplaćenih i povlaštenih anuiteta i to u iznosu od 236,78 eura zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od dospijea svakog pojedinog iznosa pa do isplate kako je specificirano po mjesecima u navedenom podnesku.

25. Prihvaćajući u cijelosti nalaz sudskog vještaka kao jasan i u skladu sa pravilima struke, sud je utvrdio da je tuženik bez valjane pravne osnove naplatio od tužiteljice

iznos 14.110,14 eura, u skladu s čim je u smislu odredbe čl. 1111. i 1115. ZOO usvojio tužbeni zahtjev tužiteljice uređen podneskom od 4.5.2025.

26. Prigovor zastare koji je istaknuo tuženik za potraživanja tužiteljice po ugovoru o kreditu nije osnovan.

26.1. Naime, prema stavu Vrhovnog suda Republike Hrvatske (Rev-2245/17-2), pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO/05 te zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe (ovdje 14. lipnja 2018.).

26.2. Imajući u vidu odredbe o zastari propisane Zakonom o obveznim odnosima, te pravno shvaćanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ovaj sud zaključuje da je podnošenjem kolektivne tužbe Trgovačkom sudu u Zagrebu u sporu za zaštitu kolektivnih prava koji je vođen pod br. P-1401/2012, u kojem je tužba podnesena dana 4. travnja 2012., prekinut tijekom zastare do pravomoćnog okončanja toga spora koji je pravomoćno završen donošenjem presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. u odnosu na ništetnost ugovornih odredbi temeljem valutne klauzule kada je zastara počela teći iz početka.

26.3. Od navedenog dana ponovno teče rok zastare za podnošenje zahtjeva radi isplate svih potraživanja dospjelih od 4. travnja 2007. na dalje, odnosno primjenjuje se novi zastarni rok od pet godina koji teče od 15. lipnja 2018. obzirom da nakon prekida zastara počinje teći iznova, a vrijeme koje je proteklo prije prekida ne uračunava se u tijekom zastare.

26.4. Rok zastare dakle počinje teći od 15. lipnja 2018. godine, a predmetna tužba podnesena 14. lipnja 2023. godine. Zakon kod instituta stjecanja bez osnove ne predviđa određeni zastarni rok, zbog čega se ima primijeniti odredba čl. 225. ZOO koja propisuje da tražbine zastarijevaju za pet godina ako zakonom nije određen neki drug rok zastare, tako da je tužba tužiteljice podnesena unutar roka zastare.

27. Dužnik koji zakasni s ispunjenjem novčane obveze duguje, pored glavnice i zatezne kamate kako je propisano odredbom čl. 29. st. 1. ZOO-a.

27.1. Sud je odredio tijekom zakonskih zateznih kamata počev od plaćanja pojedinih mjesečnih iznosa a ne od podnošenja tužbe jer je tuženik koristio nepoštenu ništetnu odredbu prilikom sklapanja ugovora tako da se isti može smatrati nesavjesnim stjecateljem pa je na stečeni novčani iznos po čl. 1115 ZOO-a dužan tužiteljici platiti zakonsku zateznu kamatu počevši od dana stjecanja, tj. dana isplate anuiteta.

28. Sud nije uzeo u obzir manje plaćene iznose tužitelja po kreditu (tzv. negativne razlike koje je sudski vještak iskazao u nalazu i mišljenju) te izvršio umanjeње potraživanja na ime negativnih razlika, niti nalazi osnovanim istaknuti prigovor radi prijeboja, jer to nije u skladu sa odredbom čl. 323.st.1. i 2. ZOO. Odredba članka 323. stavak 2. ZOO-a popisuje da je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje nišetnog ugovora odgovoran svom suugovaratelju za štetu koju trpi zbog nišetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka nišetnosti, a što je utvrđeno u ovom postupku. Isto tako, plaćanjem anuiteta tužiteljica nije ništa primila

pa stoga ne bi niti postojala obveza vraćanja nečega što nije primila, što znači da se u konkretnom slučaju ne bi mogao primijeniti niti članak 323. stavak 1. ZOO-a

29. Budući je tužiteljica u cijelosti uspjela s tužbom i tužbenim zahtjevom, sud je tuženiku na temelju članka 154. stavak 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07-Odluka USRH, 84/08, 96/08-Odluka USRH, 123/08, 57/11; 148/11, 25/13, 89/14), naložio da tužiteljici na ime naknade troškova parničnog postupka plati iznos od 3.837,50 eura, koji troškovi se odnose na sastav tužbe s PDV-om u iznosu od 625,00 eura, zastupanje na dva ročišta održana 13.2.2025. i 1.4.2026. u iznosu od 625,00 eura s PDV-om za svako, PDV-om sukladno, pristup na ročište za objavu presude u iznosu od 312,50 eura s PDV-om, te sastav dva obrazložena podneska s PDV-om u iznosu od 625,00 eura za svaki, te trošak vještačenja u iznosu od 400,00 eura.

30. Zbog svega navedenog odlučeno je kao u izreci.

U Požegi, 15. svibnja 2026.

Sudac:

Anamarija Kovačević Turac

Uputa o pravu na žalbu:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka prijepisa iste. Žalba se podnosi u tri istovjetna primjerka ovome sudu, a o istoj odlučuje županijski sud.

DNA:

1. Odvjetnik Velimir Galić, Požega
2. OD Hanžeković & partneri iz Zagreba

Broj zapisa: **9-30888-13596**

Kontrolni broj: **0e266-132de-ae79e**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Požegi** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.